

„NE BÁNTSD A
MAGYART“

Zrínyi

MURAKÖZ

„Adassék tisztelet
a katona
eszménynek“

Zrínyi-fohász

Előfizetési ár: fél évre 5.— P.
Kiadóhivatal: Horthy Miklós-tér 6.

Csáktornya, 1943. július 22.

Politikai hetilap.
Megjelenik pénteken.

ÚJ ÉLET, ÚJ KENYÉR

jut Péter-Pál napjával a kaszacsendülés után a magyarság millióinak asztalára.

A magyar szántó-vető imádságos ajakkal indította utnak azt a magot, amelyre a Mindenható a Krisztus kép-mását is ráteremtette és temette el kérés tenyerével remegve irányított bogárfekete zsiros barázdákba, nem az elmulás, az örök halál, hanem a feltámadás, az ujjáéledés, az örök életet jelentő gondolat megvalósulásának állandó és örök példájaként.

A föld egyszerű szántó-vető emberének legfenségesebb munkája ez a vetés és aratás.

S ez a kérés és dolgos kéz, amely verejtékes munkájával oly csodálatosan széppé tudta tenni az Isteni gondviselés atyai gondoskodásával és örökdedésével a végtelen magyar föld, reménykedően Életet adó ringó-hullámzó zöld búzatengerét, — most épp oly áhitattal és imádságos ajakkal kéri az Égek Urát, hogy az eljövendő időkben a Nap lángoló sugaraitól aransárgára érlett nagy magyar búzatengert kaszá alá vegye.

Ez év munkája megsokszorozta az Életet, mert így hívja egyszerű földmíves népünk a búzát s ez a termelő alkotása az ország jövő életében a győzelem sorsa.

Ma egy éve a magyar milliók asztalára juttatott Élet meg volt szűkítve, mert megkivánta a takarékoság és a gondos előrelátás, az országnagyobbodás, háborús helyzet, az ellenséges blokádnál, elemi csapások és károk, — mégis — a leszorított fejadag, — mert első volt családhi tüzhelyeinkért hősi elszántsággal küzdő honvédeink, — juttott azért nekünk is a jó és helyes gazdálkodással a leszorított fejadagolással is elegendő az új élet, az új kenyérig.

Most pedig az új élet, új kenyér többet juttat minden dolgozó magyarnak e hazában és fokozottan jobb életsorsot remélhet annak ellenére, hogy a nagy harc még nem fejeződött be, sőt, most juttunk el a küzdelem végső és döntő összecsapásáig.

E megértő lemondás a társadalom minden oldalán nagy-nagy erőtartalékolás volt és a belső front győzelme, amelynek első sorkatonája a magyar földmíves, aki a több és jobbtermés és a közellátás biztonságát megalapozó egyszerű termelési munkát oly hősi erőfeszítéssel végezte, hogy a közellátási kormányzat nem lecsökkenti, hanem felemeli a fejadagot, amelynek megint névtelen hőse a minden átmeneti időt és szükségkivánta — a le-

mondásig nélkülözni tudó — és megértő belső fogyasztó társadalom, amely a nagy magyar testvéri közösség tudatát átérzve és megértve, fel tudja venni a harcot ha kell egy, ha kell két vagy több darab kenyér lemondása árán is, hogy becsületet szerezzen és kivívhatta az együttes győzelmet hős honvédekkel a keresztény és nemzeti független szebb magyar életért.

Nagy erőpróba volt ez az egész vo-

nalon a magyar életnek a világháború negyedik évében s ezt a nagy áldozatot csak az a nemzet tudta és tudja meghozni, amely nemzet az európai kultúra és civilizáció védelmében annyi vért, annyi szenvedést, megaláztatást és nélkülözést tudott kiállni, mint a magyar.

Ennek a nagy élettűznek viharában edződtek meg a magyar dolgozó kezek, ebben edződött meg a magyar lélek örökélni akarása, mert a magyar étellel mintegy vejejáróra közel egy évezreden keresztül a Kárpátmedence Életet adó acélos búzája: a mindennapi kenyertünk.

Rode Imre

Harc a nagyobb darab kenyérért

A közellátásügyi miniszter az új gazdasági év kezdetén rendelettel szabályozta a gabona cséplését és őrlését, valamint a gabona és a liszt forgalmát, amely részletes utmutatást ad a cséplés lebonyolítására és ellenőrzésére, intézkedik a gabona beszállítási köteleességek teljesítése iránt. Előírja a gazda köteles gabonabeszolgáltatásának teljesítését s végül megállapítja az önálló és ellátatlan lakosság kenyér, valamint lisztfejadagját.

A rendelet végrehajtásával egyidejűleg megindult az új termelési rend, a terménybeszolgáltatási rendszer, amelynek eredményeképpen új alapokra helyeződik az ország közellátása. A közellátásügyi miniszter csak nemrégiben hangsúlyozta, hogy ebben az új terménybeszolgáltatási rendszerben minden dolgozó megkapja a maga feladatát, amelyet teljesítenie kell. Az új rendszer a termelőt, a közvetítőt és a fogyasztót összefogva, tervszerű és szinte percnyi pontossággal végrehajtásra kényszerülő intézkedéseket tesz, hogy a múlt tapasztalatain okulva jobb és egészségesebb alapokra helyezze élelmiszer-ellátását.

Világszerte az a szokás, hogy a gazdasági év végén s az új termés előtt szűkebbre szabják az adagokat. Ez természetes dolognak látszik, hiszen még a legelőbbrelátó gazdálkodás mellett is megeshet az, hogy az új termés betakarítása előtt a régi készletek olyan csekélyekké válnak, hogyabból a lakosság szükségleteit fedezni csak csökkentéssel, vagy megszorítással lehet. Ez a körülmény különösen akkor szokott előfordulni, ha új terveket és új rendszereket akarnak megvalósítani az új gazdasági évben. Ha végignézzük a külföldi országok közellátási viszonyait s visszaemlékezünk az elmúlt esztendő hazai eseményein, szinte feltűnő az a hasonlatosság, mondhatni törvényszerűség, amely a gazdasági év végén jelentkezik s amelynek orvoslására nincs más mód, mint a szükségletek lecsökken-

tése. Éppen ezért kellemes változatosságként hat az az intézkedés, amely hazánkban az új gazdasági év kezdetén, tehát a termés betakarítása és az új kenyér sütése előtt felemeli a kenyér és a lisztfejadagokat. Azt mondanák erre egyes kételkedők, mindez nagyon szép, de valószínűleg csak arra szolgál, hogy kedvezően beharangozzák az új terménybeszolgáltatási rendet s most kezdetben felemelik az adagokat, majd pedig leszállítják. Ezeknek a kételkedőknek is megjelöl a rendeleten keresztül az új terménybeszolgáltatási rendszer, amikor nemcsak átmeneti időre állapítja meg az emelést, hanem szeptember 1-től kezdve ismételt emelést és javítást jelent be a lisztfejadagban.

Az a körülmény, hogy éppen a gazdaságilag legnehezebb időszakban, az aratás előtt és az új rendszer életbelépésekor fejadagemelésre került a sor, élelénk bizonyítéka annak, hogy az új terménybeszolgáltatási rendszer kérelmelhetetlen következetességgel hajtja végre elképzeléseit nemcsak a beszállítás vonalán, hanem azon a vonalon is, amely a fogyasztók ellátásának könnyítését és javítását célozza. Ez az emelés külsőségeiben bármilyen szerény, szürke napi hír a háborús események változó forgatagában, mégis élő bizonyíték arra, hogy a harc a nagyobb magyar kenyérért sikerre fog vezetni.

Muraközi és vend nyelvi tanfolyamok
a tanítószázad Csáktornyan

Július hó 19-től augusztus hó 14-ig a Csáktornyai M. Kir. Áll. Tanítóképzőintézetben a muraközi és vend vidéken működő tanterek számára nyelvi tanfolyamot rendeznek.

A muraközi és vend nyelvi tanfolyamra 40—40 tanerőt rendelnek be.

Július 1-étől kezdve 20 dkg. a napi kenyérfejadag

1.50 kg finomliszt és fél kiló kenyérliszt jár havonta személyenként

Július 1-től kezdve naponként és személyenként az egész ország területén

20 dkg. kenyeret szolgáltatnak ki,

a lisztből és száraztészta-félékből pedig havonta 2 kilogramot, amelyből

másfél kiló finomlisztet és 50 deka egységes kenyérlisztet köteles a kereskedő kiszolgáltatni személyenként.

Szeptember elsejétől kezdve a fejadag személyenként 2.80 kg.

A nehézteti munkások és szoptatók, illetve terhes anyák

napi póttéjadagja 35 dkg., a testi munkásoké pedig 15 dkg.

Vendéglőkben és kifőzdékben július elsejétől kezdve egy kenyérváltójegyre ismét 5 dkg kenyéret szolgáltathatnak ki. A lisztváltójegy ellenében továbbra is 3 dekás mennyiség adható ki.

Egy lisztjegyre júliustól kezdve 16 drb. 3 dkg-os lisztváltójegyet, szeptember 1-től pedig 23 drb. 3 dkg-os lisztváltójegyet adnak ki a hatóságok.

Külön szól a rendelkezés a cséplés, cséplőrész, vetőmagzsükséglet, mezőgazdasági napszámosok munkabér fejében adott gabonáról és a vámörlesről.

Megjelent a közellátásügyi miniszter befözési cukor-rendelete

Ez évben is a gyümölcs házi feldolgozásához lehet befözési cukrot igényelni. Minden,

1931. január elseje után született gyermek után fél kilogram befözési cukrot lehet igényelni.

Az igényléseket ott kell bejelenteni, ahol a cukorjegyet kiadják.

Ígényelhetnek továbbá mindazok az

ingatlan tulajdonosok, akiknek 1942 ben legalább 300 négyszögöl termőgyümölcsös területük volt és van, vagy az elmúlt évben termőképes nem volt és az idén már terem és azt közszégi igazolvánnyal igazolni tudják.

A befözési cukorért a pénzügyminiszter által megállapított ipari cukorárat kell fizetni.

A Dunamenti Ovónők Egyesületének kirándulása Csáktornyára

A Dunamenti Ovónők Országos Egyesülete a múlt héten tartotta országos kongresszusát Nagykanizsán s ebből kifolyólag vasárnap, június 23-án átrándultak Csáktornyára. A reggeli vonattal, a késés miatt csak 10 óra tájban érkeztek meg. A város részéről Miklósvári jegyző, a MANSZ. részéről Pecsornik Paula tanárno, Kovacsics Ella tanítónő, osztályelnökök és Varga Ilus óvónő üdvözölték őket.

Az országzászlónál a Himnusz elneklése után Brassói Mária villányi óvónő szép beszéd kíséretében csokrot helyezett el, a Szózat elneklése után misén vettek részt, ezután a Levente Otthonba gyermekünnepségek keretében adták át a csáktornyai óvodának a megszállás óta Nagykanizsán örözt zászloját. Megható jelenet volt, amikor a kisleányok megkoszorúzták a zászlót és a

kis puskás, kardos óvodás „legények” tisztelegve vonultak el előtte.

Hull Cilli ny. óvónő, aki Csáktornyán évtizedekig működött a szülők és gyermekek öröme, könnyéig megható beszéd kíséretében köztött a zászlóra „1918–1941” himzésű széles seelyszallagot. A régi óvodásgyermek nevében Sztrahonyancé Orban és Hampamer László üdvözölték kézesökkel és virágcsokorral. A Himnusz elhangzása után az összegyűlt óvónők tartották meg vándorgyűléstüket, amelyen dr. Zempléni Imre banyaorvos, egészségügyi tanácsos és dr. Melher Gyula városi orvos tartottak előadást.

Delben közebed, 4 órakor pedig a Levente Otthonban Varga Ilus vezetésével babszínházis műsoros délután fejezte be a kirándulást.

Csendőrkékre került a damásai baltázó ember, aki leütötte a muraszemenyei hegyőrt

Még a múlt év novemberében történt, hogy Furdí Miklós 27 éves damásai lakos a hegyről jövet ittas állapotban összeszólalkozott Kurucz József muraszemenyei hegyőrrel. Furdí fejével úgy fejbavágta Kuruczot, hogy koponyacsontja teljesen bezúzódtott és életveszélyes sérülést ejtett rajta. Furdí cselekménye után elmenekült. Körözövelet bocsajtottak ki ellene. A tornyiszentmiklósi csendrség-el-

fogta és beszállította a nagykanizsai kir. ügyészségre. Kihallgatása alkalmával azt mondta, hogy ő és társai ittasak voltak. Nem emlékszik arra, hogy ki ütötte le a hegyőrt. A vizsgálóbíró dönt további sor-sa felett.

A gabonaneműek új termelői ára július 1-től

A közellátásügyi miniszter rendelete szerint, amely a hivatalos lap legutóbbi számában jelent meg, a szokványos minőségű buza termelői ára az ország bármely

Németh József

festék és illatszerüzletét

július 1-én

Csáktornyán, Szent László tér 13 szám alatt megnyitotta. Szives pártfogást kér.

feladó állomásán 100 kg-ként 40 pengő a szokványos minőségű rozsa termelői ára az ország bármely feladó állomásán 100 kg-ként 37 pengő. A kétszeres tekintetében a rozsa megállapított rendelkezések az irányadó. A szokványos minőségű takarmányárpa termelői ára az ország bármely feladó állomásán 100 kg-ként 36 pengő, kopaszárpa termelői ára az ország bármely állomásán 100 kg-ként 50 pengő, legalább 65 kg. hektolitersúlyú sörárpa termelői ára az ország bármely feladó állomásán 100 kg-ként 40 pengő, a szokványos minőségű zab termelői ára az ország bármely feladó állomásán 100 kg-ként szintén 40 pengő.

HIREINK

— **Evangélikus istentisztelet** lesz vasárnap, július 4-én, délelőtt az elemi iskolában.

— **Polgárista diákok figyelem!** Az 1942—43. évi iskolai Évkönyvek július 7-én délelőtt 9 órakor az iskolában kerülnek kiosztásra.

— **Házasság.** Lehoczky Béla áll. tanító és Dicső Erzsébet zalaujvári áll. tanítónő június 26-án tartották esküvőjüket a dombovári rk. templomban.

— **Az Alsódomború Vadásztársaság** alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta.

— **Muraközi gyermekek ingyenes nyaraltatása.** Vitéz Horváth Ferenc nyug. vezérőrnagy, országgyűlési képviselő közbejárására az Országos Gyermekevédő Liga nagy előzékenységgel tette lehetővé, hogy július 15-étől kezdve 32 alsómuraközi 8—12 éves, felerészben fiú és felerészben leánygyermek Vác mellett egy dunamenti kies fürdőtelepen teljesen ingyen néhány hétig nyaralhasson. A gyermekek kiválasztása megtörtént. Természetesen szegénysorsu és gyengébb testalkatú gyermekek részeseinek ebben a kedvezményben. A budapesti, illetve oda-és visszautazáshoz szükséges költségeket a gyermekek szüleinek kellett volna viselni, de vitéz gróf Teleki Béla főispánnak és a képviselőnek nemes adakozása folytán ez a kiadás sem terheli a szülőket. A gyermekek néhányszor Budapestre is berándulnak a nevezetességek meglektetésére. Így nem csak testileg de szellemileg is gyarapodnak. A gyermekeket Muraközből Murai (Malek) István perlaki születési, lelkes muraközi, jelenleg rákoshigeti igazgatótanító kíséri a nyaralóhelyre.

— **Halálos szerencsétlenség a Murán.** Évről-évre, a furdőszezon beálltával megismétlődnek a halálos szerencsétlenségek, a sebes folyású vizeken, így a Murán is. Sajnos fiatalagunk nem okul a tapasztalatokon s így ismét egy fiatal élet tragikus elmulásáról kell beszámolnunk. Hobjai József, 20 éves csáktornyai szabósegéd, Urnapián Muraszederhelyen fürdés közben a Murába fulladt. A csáktornyai leventeegyesület derék bajtársait gyászolja benne.

— **Zala vármegye Törvényhatósági Iskolánkülvü Népművelési Bizottsága** június 28-tól július 3-ig Keszthelyen népművelési előadó-képző tartományot rendezett. A tartományok Szinyei Merse Jenő dr. vallás- és közoktatásügyi miniszter nyitotta meg. A tartományom előadást tartott Udzóczy-Zadravetz István ny. tábori püspök, felsőházi tag „Időszerű nemzetvédelmi feladatok” címmel. A tartományom muraközi tanítók

„ARANY BÁRÁNY”

Kötöttáru üzem, CSÁKTORNYA

Kossuth Lajos u. 14. - Telefon 13.

Gyárt elsőrendű kötöttáruat.

Tulajdonos: Kuráth Joachim

is részt vettek. A tanfolyamot Brand Sándor dr. alispán zárja be.

— **Változás a vonatok menetrendjében.** A MÁV igazgatóságától kapott értesítés szerint a Budapest Déli pu-ról 7 óra 5 perckor induló 1202 számú csáktornyai sebesvonat június 26-tól naponta közlekedik, ugyan e naptól kezdve a Székesfehérvár—Lepsény között beszüntették az 1242 sz. motorvonatot és csak Nagykanizsa—Lepsény között marad forgalomban. Megszűnt a Déli pályaudvarról induló 1112-es tapolcai személyvonatnál a közvetlen nagykanizsai vonatrészt.

— **Országos irodalmi,** színpadi és zenei pályázatot hirdet a Színházi Újság. 195 díj (készpénzjutalmak) kerül kiosztásra. Részletes ismertetőt küld a Színházi Újság Szeged.

— **Szerelmi bánatában a vonat elé vetette magát.** Glavák Cecília 20 éves perlaki születési leány, aki Nagykanizsán háztartási alkalmazott volt, szerelmi bánatában a hajnali órákban az egyik tehervonat elé vetette magát a nagykanizsai állomás környékén. A mozdony leszelte a leány lábát, fejét, mellkasát pedig annyira összeroncolta, hogy a helyszínen kiszüvedett.

STRIDÓVÁRI HIREK

— **Légtalmi tárgy rádióelőadások hallgatása.** Felhívjuk a lakosság figyelmét arra, hogy saját érdekében hallgassa meg a Honvédelmi Mi-

nisztérium által időnként a budapesti rádió I. hullámhosszán közlő légtalmi előadásokat. Ezek az előadások különösen az önévédelem és a lakóházak légtalma terén mutatnak rá a hasznos tudnivalókra, miért is azok meghallgatásának elmulasztása tájékozatlanságot, komoly esetben pedig véres veszteségeket és károkat vonhat maga után.

— **Légtalmi elsötétítési rendelkezések pontos megatartása.** Egyes helyeken nem tartották be pontosan az elsötétítési rendelkezéseket. Este 10 órától semmiféle fénynek, világosságnak nem szabad kiszűrődnie a lakásokból. Aki ezeket a rendelkezéseket a jövőben nem tartja pontosan meg, azt szigorúan megbüntetik.

— **Megnyílik a napközi otthon.** Stridóvár törzsköztségben és Rackanizsa lakóthelyen július 2-án megnyílik a nyári napközi otthon. A nyári két hónapban a szülők egész napra ide helyezhetik el gyermekeiket és így valamennyien dolgozhatnak kint a mezőn, nem kell senkinek a gyermekre vigyázni odahaza. A napközi otthonban a gyermekek élelmet kapnak, foglalkoznak, vesződnének, tördönek velük. Ez az intézmény is egyike azoknak, amelyek a lakosság érdekeit szolgálva igen nagy szociális hiányt pótolnak.

— **Stridóvár-Ráckanizsán** június 25-én országos állat- és kirakodó vásár volt. A vásárra kevés felhajtás történt.

— **Anyakönyvi hírek az elmúlt hétről.** Születések: Glavnik Krisztna (Szentorbanhegy) János fia, Golub József és Vrbnyák Ilona (Szentorbanhegy) Lajos fia, Jambrovics Antal és Dovecser Anna (Vashegy) Lajos fia, Krauthacker Albert és Ruzsics Rozália (Robádihegy) János fia. Hazasságkötés és halálozás nem történt.

— **Első áldozók Stridóvár-Ráckanizsán.** Június 21-én hatvan tisztaalakú ártatlan gyermek járult első alkalommal a szentgyónáshoz és szentáldozáshoz a ráckanizsai plébániatemplomban. A leányok főhéher ruhájukban meghatóan szépek voltak. Felejtethetlen nap volt ez az ő életükben, hiszen most léptek be igazán az anyaszentegyház kapuján.

Első Muraközi Szövöde Rt.

CSÁKTORNYA

Széchenyi u. 50 e Telefon: 31.

Központi iroda: BUDAPEST

SPORT

Belejeződték a küzdelmek az NB III. Dunántúli csoportjában

Egy évi küzdelem után megérdemelt pihenőre tértek a csapatok, hogy újjal ujjal erővel kezdjék meg az új szezonot. Ebben a fordulóban a CsZTE a körülményekhez viszonyítva kitűnően szerepelt, hiszen az elért 4-ik helyezését a bajnoki tabellán előkelő helyezést. A 26 mérkőzésből 11 mérkőzésen mind a két pontot megszerezte, 6 mérkőzés döntetlenül és 9 esetben szenvedett vereséget és 60 adott és 79 kapott góllal, 28 ponttal fejezte be a szezonot.

Minden dicséret a csapat lelkes játékosait illet meg, akik kiharcolták ezt a szép eredményt a vezetőség áldozatát és fáradságát nem ismerő munkájával.

Végeredményben a bajnoki tabella így fest:

NB III. Dunántúli csoport:

1. FSC	26	17	4	5	80:43	38
2. DVSC	26	14	6	6	72:57	34
3. Pécsi BTC	26	13	6	7	66:44	32
4. Csáktornya ZTE	26	11	6	9	60:79	28
5. Wolfner SE	26	11	5	10	78:58	27
6. KTSE	26	10	7	9	60:55	27
7. Nagymányoki SE	26	11	5	10	74:84	27
8. Kerámia SC	26	11	4	11	75:73	26
9. Pécsi VSK	26	9	5	12	56:66	23
10. MASC	26	9	4	13	55:61	22
11. MPSC	26	7	8	11	56:73	22
12. BTK	26	9	3	14	58:64	21
13. Nagykanizsa VTE	26	7	7	13	45:70	20
14. Simontornya BTC	26	6	5	15	52:65	17

Csáktornyai LE—Kotori LE 12:1

A vezetést a kotoriak szerezték meg de erre a csáktornyaiak 12-gig meg sem álltak, sőt több gólt is lőhettek volna. A csáktornyaiakról csak dicséretet írunk, még veretlenek, de a kotoriak dacára a nagy vereségnek, csak tovább dolgoznak és eljön az idő, mikor szép eredményeket fognak elérni.

Nagy rangadó mérkőzés lesz vasárnap a CsZTE tisztikara és a szurkolók között

Vasárnap déltűn nagy futballmérkőzés színhelye lesz a CsZTE sportpálya. Ugyanis a CsZTE vezetősége, tisztikara játszik „bajnoki” mérkőzést a Szurkolók válogatott csapata ellen. Ugy érezzük, hogy a mérkőzésnek folyamán annyi mérget „megevevett” lelkes szurkolótábor 11 kiválóított, mindenre elszánt csapata bosszút fog állni a tisztikaron, de a tisztikar is ütni akar a „szivtelen” szurkolókon. És meg akarják mutatni, hogy egy csárdában csak egy dudás lehet és az nem más, mint a CsZTE tisztikara.

Bővebb felvilágosítást a plakátokról szerezhet a csapatból kiharadt szurkolótábor.

Este a Fliszar-vendéglobban a vesztes fizet, majd táncmulatsággal fejezik be a nagy napot. A mérkőzés bevételét a pálya kibővítésére fordítják.

Megint lényes győzelmet arattak leventéink a zalaegerszegi leventék felett

Urnapiján láttak vendégül leventéink a zalaegerszegi levente futbalcsapatot. A mérkőzésen a csáktornyai leventék ismét győztesen kerültek ki a küzdelemből, melyet 5:1 arányban nyertek meg. Itt említjük meg, hogy fiaink pünkösdkor otthonukban, Zalaegerszegen is 3:1 arányban győztek az egerszegi leventék felett.

Ifjú leventéink büszkék lehetnek ezekre a szép győzelmekre.

Egy német betonállásban!

V nemskom betonskom stelungu.

gosság és az emberiség örök eszményeivel, mert a zürzavaros elméletek helyett a politikai történet gazdasági hátterének feltárásával helyes történetelméletre tanít.

Szöjlön az író könyvének végső következtetése: „Azt hisszük, az olvasó vérzivataros történetünkben levonja azt a szükséges és nagy tanulságot, hogy az önnálló nemzeti léthez elvülhetetlen jogunk van”.

A mű a Singer és Wolfner Irod. Int. kiadása. Ara: 14 Pengő.

Megtetted-e kötelességedet vitéz honvédeinkkel szemben?

IRODALOM — KÖNYVEK.

„Magyarország története”

Balla Antal műve. Már második kiadásban jelent meg és nagy érdeklődésre talált a közönség körében. Összefoglaló munka, amelyben a történetiro tudását és mondani valóját nem az apró részletezésben, hanem a legkorszerűbb történetelméleti alapra helyezkedve, a magasabbrendű történetírás síkján maradvá adja.

Különösképp a 19. és 20. századdal foglalkozik, amely a magyarság életére és sorsára döntő befolyású korszak.

A tárgyilagos tudás fölötté ál minden divatos áramlat, pártpolitikai és pillanatnyi érdekek szemben és ez ad értéket e műnek, amely ilyen történetelméleten át vezet az olvasót az igazsá-

Kőbányai Polgári Serfözde

muraközi egyszárú, ugyszintén

PETANCI ÁSVÁNYVIZ főraktára

glavno skladišče PETANSKE kisele vode

jedini prodavec pive za Medijmurje i

Csáktornya, Kossuth L.-u. 1 sz. alatti

nyitrai MRÁZ TIBOR

Csáktornya, Kossuth L. vulica br. 1.

telephelyiségét **A T H E L Y E Z T E**
A Z R I N Y I V Á R B E L S Ő U D V A R Á B A .

je svoje skladišče i magazine **PREMESTIL V**
ZNUTREŠNJI DVOR ZRINYI GRADA (Staroga grada)

Közgazdaság

A gabona cséplése

A közellátásügyi miniszter az 1943. évi termései gabona csépléséről, őrléséről, valamint a gabona- és lisztforgalom szabályozásáról szóló rendeletével szabályozza a gabona cséplését. A gazdálkodó köteles egész gabonatermését a jó gazda gondosságával a közellátásügyi miniszter utasításai szerint elcsépléltetni. Gabonát csépléltetni csak cséplőgéppel szabad, kivéve azokat az eseteket, ahol elegendő cséplőgéppel nem áll rendelkezésre. A gabonát itt kézíerővel, vagy nyomtatással is lehet cséplélti, de csak abban az esetben, ha erre a közellátási kormánybiztos engedélyt adott. Gabonát csak az cséplélt, aki gazdakönyvét a cséplés megkezdése előtt a cséplőgép felelős vezetőjének bemutatja, vagy akinek munkadoja igazolja, hogy aratórészes címén jutott a cséplésre kerülő gabona birtokába. Egyéb esetben csak az a községi előjáróság írásbeli engedélye alapján szabad csépléltetni.

let utasításai szerint kezelni. Az aratómunkáscsoport számára, amely a kereszben kiadott aratórészt cséplélteti, közös cséplési eredménylapot lehet kiállítani. Több gazdtól származó aratórészes csépléséről gazdánként is külön eredménylapot kell kiállítani. Kézíerővel, vagy nyomtatással történő cséplés esetén cséplési naplót kell vezetni; egyébként ezzel kapcsolatban a községi előjáróság intézkedik.

A cséplés ellenőrzése

A közellátásügyi miniszter nyílt rendelettel ellátott közegeivel, a közellátási felügyelőségekkel és a hatóságok útján ellenőrzélteti a cséplést, valamint a mázsakönyv, a cséplési napló és a cséplési eredménylap szabályszerű vezetését. Ha az ellenőrző közeg megállapítja, hogy a cséplőgép vezetője szabálytalanságokat követett el, erről jelelést tesz az illetékes közellátási kormánybiztosnak, aki a gép birtokosát eltilthatja, vagy melé, költségére cséplési ellenőrt rendel ki.

A Providentia Biztosító Részvénytársaság

f. évi június 26-án tartotta meg évi rendes köz-

gyűlést, amely jóváhagyta az Igazgatóság által előterjesztett zárszámadásokat és az 1942. üzletévre vonatkozó mérleget. Az Intézet az elmúlt évre 281.413,07 P nyereséget mutat ki, melyből részvényenként 1,50 P, azaz 6°/o-os osztalékot fizet részvényeseinek. A közgyűlés ezenkívül elfogadta az igazgatóság többi javaslatait a nyereség felosztására vonatkozólag, amely szerint az általános biztonsági tartalékalapra 45.000 P, az igazgatóság jutalékára 16.504 P, a beruházási hozzájárulás utolsó részletének törlesztésére 27.453 P, a rendes tartalékalapra 80.000 P és az alkalmazottak részére létesítendő jöletli alapra 25.000 P fordítanak, míg a fennmaradó 45.455 pengő u. számlára fog elővitetni.

Az Intézetnek alkalmazottaival szemben való szociális érzéséről tanuskodik az is, hogy a fentiekben felül még 40.000 pengőt fordított az intézeti tisztviselők nyugdíjalapjának gyarapítására.

Az Intézet teljes díjbevétele megelőző évhez viszonyítva kerekén 20 százalékkal emelkedett és ezidőszent erősen megközelíti a 8 millió pengőt.

A Gazdák Biztosító Szövetkezetének eredményes üzletéve

Öt és fél millió pengővel emelkedett a díjbevétele

A Gazdák Biztosító Szövetkezte, báró Vay László titkos tanácsos elnöklétével június 30-án tartotta évi rendes közgyűlést a gazdasági élet nagy érdeklődése mellett. A Gazdák Biztosító Szövetkezte hatalmas eredményt ért el a lezajlott üzletévben. A díjbevételek 22,9 millió pengőre emelkedtek az előző évi 17,4 millió pengővel szemben, ami 5,5 millió pengő emelkedést jelent. A díjbevételek nagyarányú emelkedésének jelentőségét és értékét tokozza az a körülmény, hogy ennek tulnyomó része új biztosítási szerződések kötéséből ered és csak egy kisebb részben származik a biztosított vagyontárgyak értékemelésének megfelelő többletérték utánbiztosításából. Ez a Szövetkezet altruisztikus szövetkezeti díjpótlékának eredménye, amely mind nagyobb és nagyobb tömegekben szerez a Szövetkezetnek hűvek a biztosítás védelmét kereső nagyközönség köréből.

A Szövetkezet belső erejének szilárd megalapozottságára jellemző az a tény is, hogy az általános biztosítási tartalékalapját a múlt év végén megjelent kormányrendeletben újabb szabályozott teljes mértékűre — 1,5 millió pengőre — egyszerre volt képes feltölteni és nem kellett igénybevennie a rendeletben erre a célra megadott 5 évi határidőt. További kedvező momentum, hogy a Szövetkezet az állami jellegű hitelműveletekben az 1942. évi jegyzésekkel együtt

közül 9 millió pengővel vett részt a nyugdíjpenztár jelzésén kívül. A Szövetkezet nagyarányú szociális, jöletli és kulturális áldozatkészségét mutatja az a körülmény, hogy több mint 700.000 pengőt fordítottak a fenti célokra. A tisztviselői kar jöletli érdekeit szolgáló Láng József és gróf Zelensky Róbert segélyalapokat egyenként 150.000 pengőre egészítették ki és a hadbavonultak hozzátartozóinak megsegélyezése céljából 150.000 pengős külön alapot létesítettek.

A költségek emelkedése a viszonyokhoz képest mérsékelt és azoknak a legnagyobb hányada a személyzeti kiadások növekedésére esik. Az Igazgatóság megértő és szociális magatartására jellemző, hogy az alkalmazottak részére nemcsak a rendeltetleg megállapított drágasági pótlékokat folyósította, hanem a rendes fizetésekön kívül évközi segéllyel és nagyszegű remunerációk kifizetésével enyhítette a tisztviselők anyagi gondjait. Egyébként a Szövetkezet ama kis számu munkaadó magánvállalat közé tartozik, amelyek a család- és nemzetvédelmi szempontok szolgálatára családi pótlékokat folyósít alkalmazottai részére.

A közgyűlés tárgysorozatában két igazgatósági tag választása is szerepelt. A két új igazgatósági tag: Lechner József dr. miniszteri osztályfőnök és Busch Viktor dr. miniszteri tanácsos lett.

divat
izlés
minőség
olcsó ár

Sütz ruha

A cséplőgép birtokosa köteles cséplőgépét a cséplés megkezdése előtt oly állapotba hozni, hogy a szemvezetés és a szentörés a legkisebb mértékű legyen. A cséplőgép felelős vezetője köteles a lakóhely szerint illetékes főszolgabírónál, városban a polgármesternél június hó 30 napjait fogadalomtételeire jelentkezni és a cséplés megkezdését be kell jelenteni annak a községi előjáróságnak, amelynek hatósága területén cséplé. A cséplőgép felelős vezetője köteles a cséplés folyamán az elcséplélt gabonát pontosan lemérni, a mérés eredményét a mázsakönyvbe, a cséplési naplóba és a cséplési eredménykönyvbe bejegyezni. A cséplőgép felelős vezetője általában a közellátásügyi miniszter „Cséplési utasítás”-ában foglalt rendelkezéseket szerint köteles eljárni, erre kell letennie a fogadalom a cséplőgép felelős vezetőjének. A főszolgabíró a fogadalomtevőket a fogadalom letételét tanúsító igazolvánnyal, cséplési utasításokkal és különféle nyomtatványokkal látja el.

A cséplőgép felelős vezetője köteles a cséplési eredménylapot minden egyes csépléltetőről külön 3 példányban kiállítani és azokat a rende-

Eladó házak Budapesten

Zuglóban 1. em. 2-3 sz. öszskomf. átv. teh. adm. bekölt. 180.000 Thökölyi utnal 2 2 sz. öszskomf. adm. 120.000 Fogarassy utnal 3 sz. öszskomf. adm. 95.000. Szentmihályi utnal 2 sz. öszskomf. 60.000, Kőbányán 2 1 sz. konyhás, 300-as telken 34.000, Pestszenterzsébeten 5 1 sz. konyha bekölt lak, 30.000 Pengő. LÖVEI iroda Budapest József körút 2. Telefon 145-712.

MEGYIMURJE

Preplatna cena: 5.— P. na pol leta.
Vredništvo: Horthy Miklós-tér 6.

Csáktornya, 1943 július 2

Politički tjednik
Žide saki petek.

Novo življenje, novi kruh

dojde na stol, na den Petra i Pavla našim ljudem v Magyarskoj.

Naši ljudi tu v Magyarskoj su Boga molili, da su ono seme deli v zemlo, na štero je Bog svoje lice del za zlamenje i s trdom rokom su obdelavali ono zemlu, črnu, megyimursku, blaženu, štera nam da vekivečno življenje.

Zemla, blaženi blagoslov, najlepší boži dar človeku, setva i žetva, ona hrani ljudstvo celoga sveta.

One trde i delavne roke, štere su se močile, dok su zemlu obdelavale, zrne nutri spravile, Boga molile od setve do žetve, iskale božega blagoslova, da se včeka kruha sakdašnjega, ve se veseliju, da vidiju, kak veter vija morje lati i zafaliju Bogu, da njim je blagoslovil njihovo delo i njihovoga truda.

Kruh - to je boži blagoslov, to je življenje i to da našemu orsagu i našoj zemli buduče življenje i veru da bomo i dale mogli spunjavati naše dužnosti za našu domovinu, da bo naša dična soldacija mela dosti kruha i da bo nas mogla braniti.

Lanjsko leto slaba žetva, kruh nam je bil bole ošpito odmeren, milijoni ljudi su morali šparati s kruhom i napre gledati. Tabor je, orsag se povekšal granice zaprte, z vunske strane ne moči nikaj kcoj dopelati, ktomu dohajaju sakojačke nesreče z lufta, bilo je treba porcije deti na najmenše, kajti prvi su naši dični honved, šteri nam braniju našu domovinu. Dobro smo gospodarili i tak smo došli do toga, kaj smo stemi malimi porcijami zveklji črez celo leto.

Ve pak nam dohaja novo življenje, novi kruh, vekše porcije, saki delavec dobi vekši falačka kruha, kaj bo v ovoj domovini saki človek imel bolše življenje prem da ovo velko harcovanje neje zvršeno i još nismo došli, do onoga, čega se nadjamo, da bomo nepriatelja do kraja preladali.

Stem, da su se ljudi na se strane odrekli vekšega falata stem su prešparali velke rezerve i stem su čuda pomogli znutrešnoj fronti, pokazal je magyarski polodelec da on zna junački zvršavati svoje dužnosti tak dalko, da je ministerium za obskrbu naroda ne moral na menše deti, nego povekšati falačka kruha. A to su zaslužili oni ljudi, šteri su se znali odreči onda, da je bila najvekša sila za kruh i razmeli su da sini magyarske domovine moraju podnesti najvekše aldove kajti su prerazmeli prilike i podnesli su se, da naši dični onvedi moreju harcovati za krščanstvo, za naše dome, famili-

je, cirkvu i domovinu.

Velka proba je to bila magyarskoga življenja. Ve v četrtom letu toga krvavoga svetskoga tabora, velki je to bil aldov i to je mogel podnesti samo takši narod, šteri zna da brani Evropsku kulturu, svoje dome i buduče življenje. Aldoval je zato čuda krvi, čuda moke, čuda je stradal, a to je mogel pretrpeti samo on narod, šteri živi pod svetom korunom Svetoga Štefana, štera ga je pomagala, objacila i blagoslovila.

Pod ovom svetom korunom, na ovoj zemli, štera nam da kruha, mira i srečno življenje, delaju jake roke magyarskoga naroda za vekivečni kruh, te narod oče i ima pravo živeti i pokazal je črez jezero let, da zna spunjavati svoje dužnosti za domovinu. Kruh te zemle je naša vekivečna hrana i toga kruha moramo čuvati.

Mi megyimurci, zafalimo Svemogućemo Bogu, da nas je dopelal nazaj pod

korunu Svetoga Štefana, tu nam je siguran kruh, tu nega partizanov, šteri nam bi vužgali setvu, šteri bi nas raubali i klali, tu mi mirno živimo i delamo za dobro naroda i domovine, a naši sini, naši dični honvedi nam braniju naše dome, našu veru decu i familije.

Ve, da se hapila žetva, da nam dojde dimo naš blagosloveni kruh, moramo se zmisлити za se one, šteri su se za nas alduvali, šterim moremo zafaliti, da si moremo mirno potrošiti našega falačka kruheka i prosimo Svemogućega Boga, naj da njihovom telu i dušam vekivečnoga počinka i mira i naj blagoslovi naše delo i kruha, a mi obečavemo, da bomo marljivo i z veselim srcem dale delali i potpomagali naše dične honvede i naše voditele, da nas bodo mogli i dale braniti i na zadnje dopelali v ono srečno življenje štero nam kaže kralstvo Svetoga Štefana i naša blažena magyarska domovina.

Daj Bog blagoslova žetvi 1942. leta v Megyimurju i v celom magyarskom orsagu!

Novi gospodarski red

Veliki govor Kállay Miklósa ministra predsednika i Reményi-Schneller Lajosa financministra, v Szegedu. — Skup držati proti črnoga piaca i korupcije.

V nedelu juniša 27-ga je varaš Szeged imel velko pripečenje. Kállay Miklós ministerpredsednik i Reményi-Schneller Lajos financminister su držali velkoga govora v šterim su naglasili novoga gospodarskoga reda v ovoj državi.

Te govore poslušati je došlo čuda jezer ljudi i kak jen človek su kričali čljen i da odobravaju se, kaj je minister predsednik predložil.

Veliki govor Kállay Miklósa ministra predsednika

Svojega govora je hapil stem, da ova vlada v novom gospodarskom letu oče, da bo saki človek zadovolen, polodelec i mešter, činovnik i delavec, da bo saki za svoje delo dobil tulko, da bo mogel pošteno živeti.

Novo cene bodo sakomu zasigurale življenje. Pšenica bo po 40 pengő i ta cena bo gospodarom odgovarjala. Ran tak bo potrebno povekšati plaće činovnikam i delavcam i tak bo saki mogel živeti.

Neznamo, kak dužo bo trpel tabor, daj Bog da ga čim predi gvinemo, ali prepraviti se moramo na dužše vreme. Kaj je treba za novi red, to se mora zvršiti prez sake milosti i z ovoga mesta opomenem — veli Kállay ministerpredsednik —

se gospodare i trgovce, da je saki on, šteri neće biti podložen ovomu redu, najvekši nepriatelj orsaga.

Morti bo da de kaj slahlo, ali opomenem sakoga, da smo v taboru, ve da je vreme, da je treba alduvati i saki človek mora nositi terhe. Čuda jezer naših sinov prez javkanja harcuvle za nas i nadjam se, da bo i na znutrešnoj fronti saki, prez javkanja stal na svo-

jem mestu

Poziv narodu orsaga

Da vlada more svoje dužnosti zvršavati, potrebno je, da je narod pomaže. Zatreti črnu trgovinu, švercariju, ne nabijati cene, ne prosti ono, kaj nemre biti, ne zigravati zakone i ne pomagati one šteri su nepriatelji naroda.

Što samo za svojim hasnom beži, on kviri naroda. Neje istina, da je prinas moral niski, kak to nepriatelji brbraju. Naš orsag je navek bil med prvimi, de vlada poštenje, de su najbolši činovniki i voditeli, ova vera mora ostati med nami, kak na fronti preganjamo nepriatele, tak je i doma moramo preganjati. S krivim potom preskrbljeni imetek i tak nabo imel blagoslova niti ve, niti polti.

Ali ran tak je ne smeti nikoga krivo obtožiti, ako je što kaj kriv, tožiti ga tam, de je za to mesto, a nekrivim mira dati. Stem je moči pokvariti i poštene ljudi, da čujeju sake fele brbrarije, pak si misliju, ako sme drugi smem, i ja kaj takšega.

680.000 mekot židovskih zemel

smo do ve dali v krščanskih roke. Male imetke spod 5 mekot dobiju stari soldati, polodelec i čuda familije po lal ceni. Toga je koli 20.000 mekot. Vekše imetke do sto mekot dobiju vitezi. Toga je do 130.000 mekot. Od zemel 80% dobiju vitezi soldati. 20% vitezi oficiri, od sadovnjakov i gorice pak polovicu vitezi soldati i polovicu vitezi oficiri. Se to se bo tak delilo kaj, 30% dobiju stari vitezi, a 70% pak viteži ovog tabora. Kaj je ober toga, zemle je prek zela banka, a šume država. Za ve se to davle na rendu, a polti bo došlo samo v krščane roke i to kak bo moči, najfletneše.

Pre rezdelenju teh zemel prvi su vitezi šteri su najviše aiduvali i vložili za svoju domovinu, onda froniski soldati, invalidi i drugi pošteni, polodelci. Z zemlami se mora takšaka politika voditi, da bo v orsagu saki človek imel kruha a on, što zemlu dela, da bo mogel živeti.

Na zadnje još je ministerpredsednik predložil, da telegrafski pozdraviju Visokodostojnoga Gospona Guvernera. To so zvršili. Da je narod čul ime Gospona Guvernera, nesu ludi šteri prestatu z eljen kričom.

Govor Reményi-Schneller Lajosa financministra

Ja očeh voditi onu financialnu politiku — šteru več pet let tiram — tak veli — ali mislim da smo si za to, da ve je najprveše

obraniti domovinu!

A k tomu neje dosti meti samo dobro zmuštranu i opravljenu soldačiju, nego i gospodarsko življenje domače fronte mora biti ran tak dobro organizirano, kak i soldačija. A za to je treba, da narod i vlada skupa delaju i da saki človek zvrši svoju dužnost za domovinu, pošteno i marljivo.

Nove cene, porcije i trgovina

Znali smo dobro, de se cene z 1939. leta nemreju držati, ali naglo gori skočiti s cenami bila bi još veška nesreča, to mora iti po malem kak prilike dopuščaju. Nove cene bodo takše, kaj bo saki pošten delavec po malem mogel živeti.

Fundament novih cen bo pšenica po 40 pengő. K tomu se bodo ravnale se druge cene. Letos se kaže dobra letina, gazdi bodo več zaslužili, leži nutri davali i leži porcije plačali.

Pre trgovini sme biti samo purgarski hasen špekulacije, nabijanje cen bo se preganjalo.

Činovniki, delavci, penzioneri najviše trpiju od dragoče i njim se mora pomoči, prem menjšim, šteri su toga najbolje potrebni. Se je ne moči namestiti, nekaj i oni moraju alduvati.

S cenami moraju gospodari biti zadovoljni. Treba je alduvati za domovinu. Moramo si premisliti, kulko više je on alduval šteri je na fronti svoje življenje dal.

Soldačija je prva za obskrbeti

Prva je obskrba. Si dobro znamo, da ga v taborsko vreme čuda menje materiala, a soldačija čuda več nuca i to je najprveše. Z zvnjiskih orsagov tulikajše čuda menje nutri dojde, fabrike imaju menje materiala i menje delavcov, se to nuca soldačija. Zato mora civilni narod z menje biti zadovoljen. Ono kaj je je, bo se pravično rezdelilo. Nišči nemre več dobiti zato kaj je bogat, a drugi malo, zato kaj je siromak, nego sakomu jednako. Ne je moči ve na leto, neznam kulko oprave zafremati, treba biti zadovoljen z

menje.

Bolše Gospodaranje

Da dobro gospodarimo vidi se stoga, kaj smo ve, na kraju gospodarskoga leta povekšali porcije kruha, a v jesen se bo još povekšalo. Pre tekstilnoj robi je teško, kajti ne moči dojtji do materiala, ali i tu se več pobolsa i pomalem bodo ludi došli do robe po maksimalnoj ceni. Saki tulko kulko je mogoče.

Črna trgovina bo pomalem prestala, saki dobi svojega resa i stem mora biti zadovoljen. Nišči nema pravo na črnoj trgovini tržiti niti kupuvati. Kontrola bo jaka i narod mora skup držati, da se črna trgovina zatere.

Reforma porcije

Ve ga malo robe a čuda penez. Te penezi nazaj idu, odkod su došli. V državnu kasu, v banke i šparkase. To je zdrava politika, i tak more država dobro gospodariti.

1942. leta smo največe taborskih stroškov pokrili s porcije, i jako malo smo državu zadužili. Znamo, da su porcije velke, i narod zasluži diku da ju je platil. Poštenju naroda moramo zafaliti, da nam državno gospodarstvo dobro stoji, ali nesmemo pozabiti, da ve moramo obleči drugu soldačiju, za to bo narod moral znova alduvati.

Nove porcije bodo najpredi na luksuzne stvari, a i na se ono se bodo povekšale tarife, kaj se od države prosu i dobi. Poleg toga se bo najbolje šparalo z državnimi stroški.

Zvnu toga bo soldačka porcija, to bodo oni plačali, šteri ne služuju pod oružjem, to je pravično, kajti jeni harcuvelju i alduju krv, a drugi doma sediju, pak naj bar stem alduju. Dale terha bodo nosili velki imetki, prvič oni šteri su v dobro vreme da je drugim teško išlo, naglo i zlehka obogatili. To su najpredi židovskij imetki, ali i krščanski, šteri su se v zadnje vreme naglo obogatili. To je pravično. Porciju bodo plačali i velki dobički.

Aldovi bodo velki, ali najpravičneše rezdeleni. Za špekulacije i naglo obogaćenje ga nega penez. Šteri se očuju na taboru obogatiti moraju zginuti z med nas.

Dragoča ne škodi valuti

Dragoča je i v drugim orsagi, de ga ne tabora, to doneseju prilike sobom, ali naši penezi valaju, stojimo med najboljšim orsagi. Penezu ne doma čuvati nego vložiti ili v hasnovite stvari, ili pak v banku.

Na zadnje je prosil minister, naj poslušneju njegove reči i naj se toga držuju. Tri glavne reči: Delati, poštenje, disciplina poštuovanja zakona, to mora ravnati naroda.

zato, kaj bodo novoj naredbi za nutri davanje povanja napravili bolšega glasa i ve od kraja bodo veške porcije, a potli pak nazaj menjše. I te ludi dobiju odgovora z novom naredbom za nutri davanje kajti povekšanje bo ne samo za ovo vreme, nego potli septembra 1-ga bodo porcije mele još i dale povekšali.

Stoga, da se rano ve v najteškešom vremenu povekšaju porcije kruha, vidi se, da se vlada sikak briga za to, da ne samo, kaj bo saki gospodar pošteno zvršil svoju dužnost nutri davanja, nego i zato, da bo saki človek šteri nema svoje zrnje, došel do falaček kruha. Makar je to povekšanje ne Bog zna kak veliko i ne nosi velkoga glasa ve v taborsko vreme, itak se vidi i živo posvedoči, da je naše harcuvanje za veški falaček magyarskoga kruha ne zabadao bilo.

Ovodašice z Dunántula su bile v Csáktornya

V Nagykanizsi su se zisle ovodašice s celoga Dunántula na kongres pak su v nedelu došle i k nam v Csáktornya.

Glavno za te pot je bilo, kaj su donese nazaj narodnu zastavu ovode v Csáktornya, šteru su čuvali v Nagykanizsi od 1918. leta do ve.

V Csáktornya i okoli živi čuda ludi šteri su pred prvim taborom tu hodili v ovodu i dobro se bodo zmislili za ovodašicu Hüll Cihku. Ona je ve v penziji v Nagykanizsi, pak je tulikajše došla na to paradu i donesla je lepoga, svilnoga, narodnoga pantleka, gori su našite slove „1918—1941“. Toga pantleko je z lepim govorom prevlezala na zastavu.

Maloj deci i roditelam je bil pak veseli den.

Dohaja žetva, pazite na nepriatelске balone, šteri ognja doneseju

Naši nepriatelci su ne zadovoljni stem, kaj bi nas samo na fronti šteri zrušili, nego zato, kaj nam na fronti nikaj nemreju zapovedati, šteri bi nas gospodarski vništiti, kajti oni dobro znaju, da ako nam vništiju kruha i krmu, onda su nas spravili na kolena, kajti gladen soldat nemre harcuovati, a gladen delavec nemre delati.

Lanjsko leto su naši megymurci čuli i v našim novinam čitali, da su nepriatelci pošilali balone z vužigalom. Takšega su i na Belici doli strelili, pak očemo znova opomenuti naše ludi, kaj se bodo znali čuvati.

Nepriatelско vužigalo more biti dve fele. Do letiju nepriatelški avioni i liječu doli zveplene tablice, štere se vužuju od toploga sunca, ili male glaznate posode, štere doli opadneju i tak se potereju, a kaj je nutri se mam vužge. Druga fele pak more biti, kaj nepriatelci puštiju v luft male balone, šteri plavaju po luftu. Znjih doli ve si plehnata škatula, puna s petroljomom, ili benzinom. Da se balon doli spusti, škatula se rezide i gori je malo vužigalo, štero se mam sproži, vužge petrolejoma i napravi velkoga ognja.

Obedve fele su jako pogibelne prem ve vletu, da bo se puno križov i kozlic

Braniti se treba ovak:

Treba jako paziti, ako bi doletel nepriatelški avion, jeli kaj curi žnjega. Ci je kaj doli pustiti mam za njim iti i marljivo pobirati. Zveplene tablice i flasiče ne smeti z golom rukom lovit, kajti napraviju hude rane po roka, štere teško zaceliju, nego z zamotanom rukom, ili z rokavicom tre pobirati v jenu vedru de je voda nutri i onda negdi zakopat, de je ne pogibel. Glavno

Za veški falaček kruha

Minister za obskrbu naroda je ve, na početku gospodarskoga leta dal vun novu naredbu, s šterom se ravna mlat i mletva zrnja, onda trgovina zrnja i mele. V ovoj naredbi piše, kak je treba zvršavati i kontrolerati mlat i kak je treba zvršavati dužnosti nutri davanja i na zadnje i to, kulko kruha i mele moreju dobiti oni, šteri nemaju svoje zrnje.

S zvršavanjem ove naredbe hapi se novi red pre nutri davanju povanja i tak dojde obskrba naroda v orsagu na novi fundament. Minister za obskrbu naroda je ne zdavnja v svojem govoru rekul, da ve po novom redu nutri davanja povanja bo saki delavni človek imel svoju dužnost, šteru mora spuniti. Po novom redu povatle, trgovci i potrošitel moraju skupa držati po planu i tak rečeno na minuto, kaj bo obskrba naroda na bolšem i zdravšem fundamentu, nego je to do ve bilo.

Po celom svetu je šega, da se na

kraju gospodarskoga leta i pred novom žetvom porcije hrane deneju na menjše. To je sikak v redu, kajti i pre najboljšim gospodaranjem se more pripetiti, kaj su pred novom žetvom, stari ostanjki tak mali, kaj se narod more obskrbeti samo tak, ako se porcije deneju na menjše. To se rano onda ima pripetiti, da se kani v novom gospodarskom letu, po novom planu deliti. Ako poglednemo po drugim orsagam kak je z obskrbom naroda i ako se zmislimo, kak je bilo zadnje leto prinasa, moremo videti, da je to, kaj se pokaže na kraju gospodarskoga leta, se posod jednako i nikak se drugač neda zvršiti samo, ako se porcije hrane deneju na menjše.

Zato je prinasa na veselje naroda kaj se bodo v našoj domovini i ve na početku gospodarskoga leta, pred žetvom i pred novim kruhom povekšale porcije kruha i mele. Nešterni ludi šteri to nečeju veruvati bi rekli, da je to ve samo

je, da se fletno pobere se, kaj je doli curelo, kaj se tablice i flasiče jako fletno vužgeju. Ne smeti tablice v žep deti, kajti i od človečje toplote se moreju vužgati.

Strnišče je treba mam zorati, kajti i strnišče se more vužgati i ako jen križ guši, o-genj po zemli ide dale i moreju se i drugi kri-ži vužgati. Snopje kak najpredi dimo zvoziti, zmlatiti i zrnje pospraviti, i zemlu zorati, kaj se na polu nikši ogenj na bo mogel pripetiti.

Nepriatelški mali baloni su jako pogibelní za sela. V Megyímurju su još na čuda mesta slamnate hiže, stale i druga stanja. Ako opadne mali balon s kantom 5-6 litri petroljoma na takšu hižu more celo selo zgoreti.

Zato je treba jako paziti ve za vreme žet-ve i velke vročine na ove male balone. Ako de što vidi takšega balona plavati po luftu, mam je treba bežati po žandare, ili ako njih nega blizo onda na občinu i na glas dati, kaj su vidli, žan-dari bodo napravili, kaj je potrebno, da nabo pogibel. Ako pak balon zide do zemle, ne smeti se ga teknuti, kajti lahko bi se kaj respočilo i ludi zaklalo, nego je kak velimo, mam treba po žandare bežati. Ako se petroljom vužge treba ga mam posipati s zemlom dok vgasne.

V seli pre sakoj hiži moraju biti posode. pune z vodom na više mestaj i sa meštirja za ognja gasiti. Selske špricalke moraju biti v redu prepavlene, či se bi nesreša pripetila, kaj su mam k redu. Fejervergari naj se dobro muštiraju, da bo treba kaj bodo fletno na mestu nesreče i dobro delali.

V sakim seli den i noč straža, paziti na po-lu i doma i što kaj vidi, mam bežati glasa nesti.

Ako se bomo sega toga dobro držali, on-da bomo mogli nepriatelju pokazati, da nas nabo mogel preladatai niti z oružjem, niti nikak drugač.

Prosimo naše ludi naj si to dobro prečitaju i naj si spraviju novine, kajti stoga bodo i potli mogli videti kaj je treba včiniti za obranu od lufta.

Taborski glasi

Sovjetska fronta

V dilen, skorom po celoj fronti se posod tiho, samo pre Orelu i Velkoj Luki su bolševiki dale tirali ofenzivu, ali sigdi prepali.

Na vodi Kuban i na severu pre varašu Mur-mansk su nekubi aeroplani vtopili večšega broja ladji za material voziti i tri taborske ladje,

Ober Volge su nepriatelске fabrike bombardirali.

Kak dohaja glase, z jedne i z druge strani se fest žpravljaju, bodemo ovoga leta čuli još vel-ka pripečenja ste fronte.

Engleska fronta.

Englezi dale bombardiraju nemške i fran-coske varaše i sigdi samo civilne hiže, čakve i kulturne stvari. V nemškom varasu Bochum su ov tjeđen v jenoj školi zaklali sto dece. Nemci njim z sakom prihikom povrneju ta pohajanja.

Englezi ne vupnju s svojom soldacijom vdre-ti v Europu, kajti znaju, da bodo bežali s krva-vom glavom, pak na to način probaju naroda puntati, ali čim več puntarije stem bole narod skup drži proh nepriatelja.

Taljanska i afrička fronta

Ov tjeđen su nemci i talijani vtopili 13 nepri-atelški ladji, se skup prek 100.000 ton. Taljanske novine pišuju da su v mesecu juniusu spravili pod kvar prek 50 večših nepriatelških ladji, se skup od 333.000 ton. Od toga su se 13 ladji, od 110.000 ton mam vtopile, a 37 ladje, od 223.000 ton su tek skvarili, pa su se nešterne vtopile a druge pak črez dužo vreme nabo moči nauti.

Taljanske novine Popolo di Roma pišuju, da su Churchill i Roosevelt složili plana proti Taljan-ske takšega, da bi oni rušiti taljanske grade i varaše i s silom vdri v Taljansku. Za to spravla-ju čuda avionov i ladji na Srednjem Morju i v Afriki. Ladje stalno kcoj voziju materiala.

Taljani na to veliju, da su oni gizdavi, kaj je njim došla sodbina, braniti Europu i ta obrana bo takša, kakšu si naši nepriatelji niti premisliti nemreju.

Englezi i amerikanci već znaju, kakšega teškoga po-la su se hapili i kaj njih čeka. Europu ne moči nut-ri zeti, makar kaj bodo nepriatelji napravili.

KAJ JE NOVOGA?

— **Od ljubavne žalosti hitila se pod cug.** Glavak Cecilia, 20 let stara puca, rodjena v Perlaku, služila je v Nagykanizsi. Jeno jutro zar-ran, od ljubavne žalosti hitila se pod cug blizo štaciona v Nagykanizsi. Nesrečnoj šenski je cug odrezal nogu, a glavu i prsa je tak rezmrvaril, kaj je na mestu hmrila.

— **Sekirom vudril goričnoga pazitela, došel žandaram v ročte.** Išče lani v novembru se pripetilo, kaj je Furdí Miklós, 27 let star, s sela Damasa išel pijan dimo z gorice i posvadel se s Kurucz Józsefom, goričnim pazitelom z Muraszemenye. Furdí je Kurucz s sekirom tak vudril po glavi, kaj mu je čontu na glavi potrl i teš-ku pogibelnu ranu mu je napravil. Furdí je zatem nekam vušel i sod ga je iskal. Zandari v Tornyiszentmiklósu su ga prijeli i odtrahli v Nagykaniz-su k državnom tužitelu. Na kvizičiji je rekel da je on, skup s pajdaši pijan bil i nezna što je doli vudril goričnoga pazitela. Sod bo odredil, kaj bo dale žnjim.

— **Zišla je nova naredba za kruha de-liti.** Oe juliusa 1-ga v celom orsagu saka perso-na dobi 20 deke kruka, a melu i suho testo pak na mesec dve kile. Od toga saka persona dobi poldružo kilu fine mele a pol kile pak kruš-

Šparati je rodolubnost, fratiti je izdajstvo domovine!

ne mele. Od septembra prvoga pak bo mela za saku glavu 2 kile 80 deke, delavci šteri teško delaju, onda žene z malom decem na cecku i one žene, štere dete čekaju, dobiju kcoj na den 35 deke mele, a delavci, šteri z rokom delaju 15 deke.

V krčmaj, od juliusa prvoga se dobi na krušnu kartu 5 deke kruha.

Eksterna je naredba je značje, mlatce, gos-podarske delavce i za zrnje za setvu.

— **Megyímurska deca ideju na letova-nje** Po prošnji vitěz Horváth Ferenc general-majora v penziji, orsačkoga oblegata, je Orsačka Liga za Obranu Dece (Országos Gyermek védő Liga) z dobrom volom napravila mogočnost, kaj bodo z Doljnega Megyímurja 32 dece, polovica v jeno lepo kopališe na Dunav poleg varaša Vácz. Decu su već zebriši. Samo siromaškeša i slabeša deca bodo išla. Potne stroške ta i nazaj bi morali platiti stariši, ali vitěz graf Teleki Bé-la velki išpan i vitěz Horváth Ferenc oblegat su skup dali penezte tak, da niti ove stroške nabo-dio morali roditeli platiti.

Ta deca se bodo parpot odpelala i v Buda-pest, da si pogleduju lepote našega glavnoga va-raša. Bodo si popravili zdravje, a i čuda sega se bodo navčili. Decu bo sprevalj Murai (Malek) István, direktor škole v Rakosigetju, naš dober megyímurec, rodjen v Perlaku.

— **Smrtna nesreča na Muri.** Sako leto, da vreme kopanja hapi, dojdjo nesreče na vodaj štere fletno tečeju, tak i na Muri. Na žalost, naš mlajšina stoga nikaj ne navčilo i tak moramo pak pisati za žalostnu smrt mladoga človeka. Hob-laj József, 20 let star, šnajderski detič v Csák-tornya, se na Telovo, v Muraszerdahelyu, v Mu-ri kopal i z nesrečom vtopil. Leventási v Csák-tornya su zgubili vu njem dobroga pajdaša.

Jeli sam platil za novine?

Németh József

je odprl štacuna

S farbami i parfümeriom

v Csáktornya. Szent László plac broj 13.

Prosi naj ga podpiraju.

Jeli si spunil svoju dužnost
proti našim vitezkim hoveđam?

Senokoše i gmajne v Megyímurju

Lanjsko leto sem, po naredbi ministra za polsko gospodarenje na licu mesta pregledaval, kakša je v Megyímurju krma i paša. S tom pri-likom sem najbolje pregledaval senokoše i gmaj-ne, kajti te su najvažne za živinsku hranu. Kaj sem videl, za to pišem ovo:

Megyímurje ima dva jaraše Csáktornya i Perlak. Pod Csáktornya spada 47 občín, a pod Perlak 28. V Doljnem Megyímurju ga ne bregov, se posod je zemla ravna, a v jarašu Csáktornya je zapadni, z Nemškom mejašni kraj fest brežen.

Po celom Megyímurju se posod se vidiju male šumice, a poleg Mure i Drave, de vode stojiju, osobito v Murišu se vidiju senokoše. Ove bole niske kraje, poleg vode zoveju za „berek“-ran tak, kak i oni ludi, šteri živiju na onimi kra-ji Zala-i Vasvarmegyije, šteri spadaju k materi zemli. Ako s Kanize dojde v Megyímurje straniški človek, taki mu opadne v oči, kaj se orane zemle i senokoše menjaju s goricami. Poleg štre-ke se posod se vidi, da isti gazda v jeni par-celi ima kuružu, drobno zrnje, krompera, repu go-ricice i senokošu. Ali proti zapadu je moči videti i večše šume, gorice i sadovnjake, šteri se men-juju s oranimi zemlami. Ceste se v čuda mestaj vijaju, ali drugač su dosti dobre.

V Megyímurju je srednje bole hladno vre-mc. Tu dosti dežđa curi, ali jesensko vreme je navek lepo suho. Zbog gostih dežđovju su seno-koše i gmajne lepe, zelene. Megyímurskam zem-lam jako fali vapno, najviše su sive, ilovaste, stohe.

Kaj se v Megyímurju krme napova, to se služi marhi. Obdelane zemle su ova razdelene:

Orane zemle	60. %
senokoše	20. %
gmajne	16.7 %
vrti	1.5 %
gorice	1. %
sadovnjaki	0.5 %
drugo	0.5 %

Kak smo rekli, zapadno Megyímurje je bo-le brežno, zato ga v jarašu Csáktornya čuda već gorice i sadovnjakov, a i vrtov. Ran tak je v jara-šu Csáktornya čuda već oranih zemel, a v jara-šu Perlak već senokoši i gmajni.

Na oranoj zemli se tulikajše povla nekaj krme, to bi rekli, po prek 10 % od celoga. Kaj-ti ga v Megyímurju 60 % orane zemle, a od to-ga je 6 posto za krmu, a k tomu dojde 20 % senokoše i 16.7 % gmajni, tak bi onda od cele zemle 42.7 % došlo za krmu, zvnu zrnate krme. To se tak vidi, da je čuda, ali kak bomo dale vidili, te senokoše i gmajne nesu dosta za marhu hraniti.

Se posod po Megyímurju sem čuda senoko-še pregledal, Prenašel sem, da po celom Megy-i murju skorom jena fele trava raste. V doljnem i srednjem Megyímurju raste više visoke trave, a v gornjem kraju pak više niska. V jarašu Perlak raste po senokošaj čuda kiseličice, a to zlamenju-je, da zemli jako fali vapno.

Na senokošaj zraste pruletno seno, a zatem još i otava. Negdi na pomoč i zelenu travu hra-niju.

Z senokošami v Megyímurju ludi pre malo brige vodiju. Preveč čuda ga drača med travom. Prva košnja je navek prekesna, onda kosiju, da je trava ne samo odcvela, nego je već zrela kak slama. Zbog toga megyímursko seno čuda menje vala za hraniti.

Megyímurske gmajne

Megyímurske gmajne ležiju najviše potnuti v seli, ili mam poleg sela. Zbog toga je malo de moći zdenca najti na gmajni. Gmajne su pregoste, nikaj se ne luftaju, ran tak su i trave pregoste. Makar gmajna dobro leži, trave su preniske i pregoste. Tak su niske, kaj se i on mali beli cvet, šteroga narod zove za pepice, vun vidi da cvete. Trave su spodobne onim na senokošaj. Najde se na sakoj gmajni, divja polska detelica, onda kiselica, a na čuda gmajnaj raste jako čuda pikačov, to dela velkoga kvara. Tak te gmajne onda ostaneju takše, kakše njih je Bog stvoril, ludi nikaj ne barataju žnjimi. Gnoj tam ostane, de doli opadne i napravi zelene krpe po gmajni. Skorom na sakoj gmajni ga čuda gmaja, štero tulikajše kvara dela.

Po neštérnim gmajnám se vidiju mali potočeci i stoječe vode. V Megyímurju su najvećke gmajne na ishodnom kraju (Muracsány, Kotor). Ove gmajne su po suhom kraju pokrite z jako drobnom travom, negdi-NEGDI je drvo zasajeno, čuda grabi, pune s sake fele prhnećim materijalom, a de su vekše, tam pak je šaš gospodar.

V Drávacsányu su na gmajni negda proja kopali. Na čuda mestaj su grabe i ve takše, kakše su je ostavili. Jako slaba gmajna je v občini Bottornya, bolše gmajne sem videl v Csáktornya i na Belici. Občine Göröghegy i Györgyhegy su si sosedne gmajne s živicom rezgdiale.

V zapadnom kraju Megyímurja, v čuda občinaj ga ne gmajne, tam si gazdi ili njihove familije na svojim paseju marhu. To su občine Stridóvár, Határös, Viziszentgyörgy Felsőmihályfalva, Ráckánizsa, Lapáthegey, Hétvezér, Ferenchegey Oskolahegy, Gyümölcshegy.

Za vreme jugoslavenske agrarne reforme je najpredi občina dobila gmajinu, potli su ju gazdi med sobom rezdelili. Tak su v Muracsányu celu gmajinu rezdelili. V Bányaváru su od rezdelene gmajne nekaj već zorali. V Drávavásárhelyu su tulikajše rezdelili gmajinu, a to je velka občina de ga čuda marhe.

I po velkim gmajnám je ne videti, kaj bi na falate rezdeleno pasli. Na gmajni se pase sake fele živina, v najviše občinaj tiraju krave i telice na pašu, a negdi se vidi i par konjov. Jesu občine, de samo svinje tiraju na pašu, a najdeju se i takše občine, de se krave svinje i goske na zmes paseju. Marha štera se paseju dosta dobro vun zlglediju, a ktomu moramo reći da je zvun paše i doma hraniju.

Kak se s sega toga vidi, megyímurski gospodar se nikaj ne brigaju za gmajne i senokoše i ne popravljaju. Je Kak da se v to nebi razmeli. Megyímurski narod je delaven i rad se vući, zato bi ga treba bilo navčiti popravljati gmajne i senokoše. Zato bi bilo treba držati zimske škole, a jako čuda bi hasnilo, ako bi z Megyímurja par mladih gospodarov poslali v Keszthely v skolu, de bi se sega toga navčili.

Gospodarstvo

Važna pitanja i odgovori za gospodare

Kulko jedinica vala nutri dano povanjenje

III. Slobodno zbiranje

Tu si more gazda zbirati, kaj oče nutri dati, ali mora od sake korune katastralnoga čistoga hasna 30 jedinica nutri dati.

a) žrnje

Ječmen za pivo, barem 68 kil	100 kil	100 jedinica
teški po hektolitr	" "	" "
ječmen z golimi lati	" "	100 "
Zob (oves) barem 41 kilu teški	" "	100 "
Prosa, čista	" "	90 "
Hajdina, barem 60 kil teška	" "	90 "
po hektolitr	" "	100 "
Cirok čisti	" "	100 "

b) Bažol

bažol, jene farbe, pisani i mešani	100 kil	200 jedinica
bažol za svinje	" "	160 "
grahorka prava	" "	350 "
grahorka prtuletna	" "	180 "

c) Krompir

Kromper za jesti	100 kil	33 jedinica
kromper za fabrike	" "	27 "

d) Druga povanjenja za jesti i fabrike

Muštar	100 kil	200 jedinica
Mak	" "	500 "
Konopleno seme za sejati čisto	" "	600 "
Hmel	" "	1700 "
Luk	" "	55 "
Lukec	" "	220 "
Češnjak	" "	150 "
Zelje glavnoto	" "	50 "

e) Seme za krmu

Seme od lucerne (bečke detelice)	100 kil	1800 jedinica
Detelično seme, jako čisto	" "	1000 "
Bibor detelica (črlena)	" "	450 "
Repino seme	" "	600 "

g) Seno, slama

Lucerna suha	100 kil	40 jedinica
Detelica suha	" "	35 "
Bikeš grahorka i zob	" "	35 "
Slama za hraniti	" "	15 "
Slama za nastirati	" "	15 "

i) Žive živine

Biki za plod	1 kila	žive vage	5 jedinica
Merosec za plod	" "	" "	9 "
Marha za klati (bik, vol, krava ober 2 leti)	" "	" "	3 "
Marha za klati mlada, od 2 leti mlajša	" "	" "	3 "
Teliči za klati, ne gledič na vagu, saki	" "	" "	250 "

Pajceki za hraniti barem 20 kil teški

20-30 kil žive vage	1 kila	žive vage	10 jedinica
30-40 " " " " " "	" "	" "	9.50 "
40-50 " " " " " "	" "	" "	8 " "
50-60 " " " " " "	" "	" "	7 " "
60-70 " " " " " "	" "	" "	6.75 " "
70-80 " " " " " "	" "	" "	6.50 " "
80-90 " " " " " "	" "	" "	6.25 " "
ober 90 " " " " " "	" "	" "	6 " "

Mlade tuste svinje

Od toga se rečune mašča od tuste svinje, goske i race pod II. (vidi tam.) Jedinice pod () se rečunaju se skup, a od zvuna štampane valaju za meso, kaj je ober, ono ide v mašču pod II.

tuste svinje:

100-110 kil žive vage	1 kila	2'— (6'—) jedinica
110-120 " " " " " "	" "	1.85 (6'—) "
120-130 " " " " " "	" "	1.75 (6'—) "
130-140 " " " " " "	" "	1.70 (6.20) "
140-150 " " " " " "	" "	1.65 (6.40) "
150-160 " " " " " "	" "	1.60 (6.60) "
160-170 " " " " " "	" "	1.50 (6.80) "
170-180 " " " " " "	" "	1.50 (7'—) "
ober 180 " " " " " "	" "	1.45 (7.20) "

mesnate svinje:

80-90 kil žive vage	1 kila	6.25 (6.25) jedinica
90-100 " " " " " "	" "	6'— (6'—) "
100-110 " " " " " "	" "	3'— (6'—) "
110-120 " " " " " "	" "	2.90 (6'—) "
120-130 " " " " " "	" "	2.80 (6'—) "
130-140 " " " " " "	" "	2.75 (6.05) "
140-150 " " " " " "	" "	2.70 (6.10) "
150-160 " " " " " "	" "	2.65 (6.15) "
160-170 " " " " " "	" "	2.60 (6.20) "
170-180 " " " " " "	" "	2.55 (6.25) "
ober 180 " " " " " "	" "	2.50 (6.30) "

Tuše goske barem 5 kil teške

kila žive vage 1.60 (5.10) jedinica

Tuste race barem 3 kil teške

kila žive vage 1.60 (4.60) jedinica

Druga mladina, goske menje od 5 kil, race menje od 3 kile on-

da, kokosi, piccki, purani, 1 kila žive vage 4'— (—) jedinica

Konji

Držani prodani žrebi za plod, saki	2000 jedinica
Držani prodane kobile za plod, saka	1500 "
Remonda konji, štere komisija kupuje za honvede, saki	1000 5

k) kaj nam živina davle

Mleko za trošiti liter	1.40 jedinica
Mleko za fabriku liter	1.10 "
Kokošine jejci 1 kila	8'— "
Govedska koža, sirova 1 kila	5'— "

Teleća koža, sirova 1 kila	7'— "
Svinjska koža, sirova 1 kila	5'— "
Konjska koža cela	60'— "
Zrebećja koža cela	30'— "

(Zvršeno.)

Prosimo naše gospodare, naj si spraviju te se novine, bodo je jako čudapot nicali.

Kak je treba zvršiti mlat

Minister za obskrbu naroda je dal vun naredbu, kak je treba žetvu 1943. leta zmlatiti, n-dale kak je treba zrnje mleti, onda trgovati s zrnjem i melom. Saki gospodar je dužen svoje silje z brigom dobroga gazde dimo spraviti i dati zmlatiti onak, kak to minister za narodnu obskrbu prepíše. Mlatiti je smeti samo z mašinom, zvun takša mesta, de ga ne dosti mašin. Tam je moći i z rokom mlatiti, ali samo onda, ako komisija za narodnu obskrbu za to dozvoiu da.

Silje mlatiti dati more samo on gospodar, šteri je predi, kak se mlatiti hapi, svoju gazdinsku knjigu pokazal odgovornom voditelu mašine. Ako je što z resa zaslužil silje za mlatiti, onda mora meti svedočbu od onoga gospodarja, de je zrnje zaslužil. Drugač je smeti samo s pismenom dozvolom občinskoga poglavarstva mlatiti dati.

Gazda mašine je dužen, predi kak se hapi mlatiti, svoju mašinu tak vred spraviti, kaj se zrnje nabo drobilo i drugač pod kvar došlo.

Odgovorni voditel mašine je dužen do junija 30-ga glasiti se pre svojoj foszolgabiroviji zbog prisega, a mlat mora dati na glas onomu občinskomu poglavarstvu, de se bo mlatilo.

Odgovorni voditel je dužen zrnje, štero je zmlatil točno zvagati, vagu zapisati v one tri knjige, štere je dužen voditi a ran tak i v gazdinsku knjigu gospodara zapisati, kulko je zmlatil. Odgovorni voditel mašine je sikak dužen delati po naredbi za mlat, šteru je vun dal minister za obskrbu naroda i na to mora prisegu položiti. Na foszolgabiroviji dobi svedočbu da je prisegu doh del i dobi naredbu za mlat i se potrebne štamparije.

Odgovorni voditel mašine je dužen za sakoga gospodarja, komu mlati, tri štamparije spuniti z vrhu onoga kaj je zmlatil i postupiti žnjimi po naredbi. Za znjače, šteri su zrnje skupa zaslužil moći je skupne štamparije spuniti. Ako su znjači pre više gazdaj zaslužil zrnje, za sakoga gazdu je treba eksterne štamparije spuniti. I onda je treba knjigu za mlat voditi, ako se z rokom mlati, za to se briga občinsko poglavarstvo.

Kontrola mlati

Minister za obskrbu naroda bude poslal svoje kontrolore, šteri imaju odprtu naredbu, na kontrolu mlat, a zvun toga bodo kontrolerali inšpektori narodne obskrbe i druge vlasti. Te bodo pogledali jeli se vrediu mlati i jeli se vrediu vodiju knjige. Ako bi kontrolor prenašel kaj voditel mašine dela kakše falinge pre mlatu ili pre knjigaj, bude ga gori dal pre inšpektoru za obskrbu naroda, a ov pak more zabraniti, da gazda mašine nesme dale mlatiti, ili pak mu na njegov strošek postavi kontrolora za mlat.

Jeli si se zmisliš za honvedske familije?

APRÓHIRDETÉSEK - MALI OGLASI

Apróhirdetések díja szavankint 10 fillér. — A vastagon nyomott szo kettőnek számít. Legkisebb hirdetés díja 1 P.

Tanonc 14 napi próbaidőre jelentkezhet Miszer Károly vasáru- és vegyeskereskedőnél Alsódomboron.

Kézi kötőgépeket keresek megvételre Arany Bányai költőüzem Csáktorna.

Mašine za štrikati z rokom, jščem za kupiti Arany Bányai fabrika štrikane robe Csáktornya.

Felelős szerkesztő: Pecsnornik Ottó
Felelős kiadó és lapfajdos: Pecsnornik Ottó
Nyomta: Muraközi Katolikus Könyvnyomda — Csáktornya
Nyomtatási hely: Székely Ártó.